

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Telenor ASA

Snarøyveien 30
1331 FORNEBU

Deres ref

Vår ref
06/605- JIE

Dato
19.04.2006

Post- og teletilsynets vedtak 20. februar 2006 i marked 11 - anmodning om utsatt iverksetting fra Telenor - Beslutning

1. INNLEDNING OG BAKGRUNN

Det vises til brev fra Telenor ASA (Telenor) 13. mars 2006 til Samferdselsdepartementet v/Post- og teletilsynet. Telenor påklager Post- og teletilsynets vedtak 20. februar 2006 om utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling og pålegg om særskilte forpliktelser i markedet for full og delt tilgang til det faste aksessnettet for levering av bredbånds- og telefontjenester (herunder kalt markedet for LLUB), for så vidt gjelder den konkrete regulering av Telenors priser. Samtidig anmoder Telenor om utsatt iverksetting for de deler av vedtaket som påklages.

Post- og teletilsynet har i vedtaket 20. februar 2006 pålagt Telenor følgende forpliktelser i markedet for LLUB:

- o Plikt til å imøtekomme rimelig anmodning om tilgang
- o Prisregulering
- o Krav om kostnadsregnskap
- o Krav om ikke-diskriminering
- o Krav om offentliggjøring og standardtilbud

Med hensyn til prisregulering har Post- og teletilsynet benyttet en pristaksmodell. Modellen innebærer en trinnvis reduksjon i maksimalprisen for full og delt tilgang til det faste aksessnettet. Fra 1. juni 2006 skal prisen for full tilgang settes ned fra 135 kroner til 105 kroner per måned. Fra 1. januar 2007 skal det finne sted en ytterligere reduksjon til 95 kroner per måned. I vedtaket er det bestemt at prisen for delt tilgang til

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90 / 22248353
Org. nr.:
972 417 904

Luft- post- og teleavdelingen
Telefaks:
22 24 56 09

Saksbehandler:
Jon Inge Engesmo
22 24 81 73

det faste aksessnettets skal være halvparten av prisen for full tilgang, justert for eventuelle særkostnader.

Forpliktelser som ikke gjelder den konkrete reguleringen av pris er ikke påklaget, og er således heller ikke omfattet av anmodningen om utsatt iverksetting. Telenor har heller ikke bestridt Post- og teletilsynets definisjon av markedet for LLUB, og utpekingen av Telenor som tilbyder med sterk markedsstilling i dette markedet. For en nærmere redegjørelse for de plikter som Telenor er pålagt, vises det til Post- og teletilsynets vedtak.

Nedenfor følger en nærmere redegjørelse for anmodningen om utsatt iverksetting (punkt 2). Deretter følger Samferdselsdepartementets vurdering av grunnlaget for anmodningen (punkt 3). Når det gjelder departementets behandling av klagen, utstår denne til Post- og teletilsynet har oversendt klagen til Samferdselsdepartementet¹.

Samferdselsdepartementet har under behandlingen av anmodningen om utsatt iverksetting mottatt kommentarer fra BaneTele AS, Tele2 Norge AS, Ventelo Norge AS, TDC Song AS og United Pan-Europe Communications Norge AS (UPC). BaneTele, Tele2, Ventelo og TDC Song støtter at vedtaket trer i kraft umiddelbart, mens UPC støtter Telenors anmodning om utsatt iverksetting.

2. NÆRMERE OM ANMODNINGEN OM UTSATT IVERKSETTING

Telenor viser til at Post- og teletilsynet har lagt til grunn at reduksjon av sluttbrukerpriser er en sannsynlig effekt av vedtaket. For Telenor vil det være svært vanskelig å reversere en prisreduksjon som er gjennomført. Det tilsier, etter Telenors mening, i seg selv at iverksettelsen utsettes inntil departementet har behandlet saken. I så måte viser Telenor til Samferdselsdepartementets avgjørelse 27. oktober 2005 om å utsette iverksettelsen av Post- og teletilsynets vedtak i marked 16. Departementet uttalte her nederst på side 5:

"Utslag i markedet som resulterer i slik redusert sluttbrukerpris kan i praksis være vanskelig for tilbyderne å reversere. Dette er et sterkt hensyn som taler for at det gis utsatt iverksetting."

Videre viser Telenor til den prisreduksjon som Post- og teletilsynet i vedtak 7. oktober 2002 påla Telenor å foreta i prisen til andre tilbydere. Prisreduksjonen ble fastholdt av Samferdselsdepartementet i vedtak 9. mars 2004, selv om departementet var uenig med tilsynet i valg av kostnadsmodell og dermed de grunnleggende premisser for vedtaket. Telenor viser til at departementet blant annet uttalte som begrunnelse for ikke å endre tilsynets vurdering av prisen at:

¹ I henhold til veiledende saksbehandlingsfrister for klager på vedtak fattet av Post- og teletilsynet, skal tilsynet oversende klagen sammen med tilsynets innstilling senest to måneder etter at klagen er mottatt, det vil si innen 13. mai 2006).

"en eventuell pris-minusfastsettelse av videresalgssvutalen (ville) innebære en potensiell reversering av markeds- og prisutviklingen siden oktober 2002."

Telenor anfører videre, med henvisning til klagen, at gjeldende regulert pris for LLUB (135 kroner for full tilgang) er "riktig" ut fra en samlet vurdering av formålet med reguleringen. I alle tilfeller vil departementets avgjørelse foreligge i løpet av en rimelig tidshorisont. Disse forhold tilsier etter Telenors oppfatning at det ikke foreligger tungtveiende ulemper med å utsette iverksettelsen av vedtaket for så vidt gjelder en avgrenset del av en omfattende regulering.

Videre har Telenor anført at det må gis mer tid til å tilpasse seg en så dramatisk inntektsreduksjon. Dersom regulering iverksettes i henhold til Post- og teletilsynets vedtak, vil departementet ikke ha mulighet til å vurdere denne anførselen siden reguleringen da vil være gjennomført. En beslutning i ettertid som gir Telenor lenger tid til tilpasning vil dermed ha liten betydning.

3. VURDERING

3.1 Utgangspunkt for vurderingen

Forvaltningslovens hovedregel er at vedtak trer i kraft på det tidspunkt som er bestemt i vedtaket. Etter forvaltningsloven § 42 kan det besluttes unntak i form av utsatt iverksetting. Ekomloven fastsetter i § 11-6 fjerde ledd at det er Samferdselsdepartementet som skal fatte beslutninger etter fvl. § 42.

Sentralt i vurderingen av om utsatt iverksetting skal gis står konsekvensene for de impliserte parter. Det må foretas en interesseavveining mellom på den ene siden de byrder og forpliktelser som Telenor påføres og på den andre siden hensynet til tredjeparter (andre tilbydere og sluttbrukere) og de offentlige interesser av å gjennomføre vedtaket (nedenfor punkt 3.2).

Det er normalt ikke aktuelt å gi utsatt iverksetting dersom det på forhånd er rimelig klart at klagen ikke vil føre frem. Det er derfor nødvendig å foreta en foreløpig vurdering av grunnlaget for klagen (nedenfor punkt 3.3.)

3.2 Interesseavveiningen etter fvl. § 42

3.2.1 Virkningene for Telenor og andre tilbydere

Etter veiledende frister for behandling av klagesaker, skal det som utgangspunkt ikke ta mer enn fire måneder fra klagen mottas hos Post- og teletilsynet til endelig vedtak foreligger. Om ikke uventede forsinkelser oppstår, innebærer dette at et endelig vedtak i denne saken vil foreligge i god tid før 1. januar 2007. Samferdselsdepartementet legger således til grunn at en umiddelbar iverksetting av vedtaket ikke vil få virkning for den

prisreduksjon som etter vedtaket skal finne sted fra 1. januar 2007. Betydningen av en utsatt iverksetting knytter seg til den prisreduksjon som skal finne sted fra 1. juni 2006. I det følgende avgrenses derfor vurderingen til denne reduksjonen.

Vedtaket innebærer at Telenor må senke prisen med 30 kroner per aksesslinje innen 1. juni 2006. Ved en umiddelbar gjennomføring av vedtaket, vil Telenor fra 1. juni 2006 miste inntekter på 30 kroner for hver aksesslinje som det gis full tilgang til. Selv om Telenor ikke har tallfestet inntektstapet, legger departementet til grunn at tapet som følge av en umiddelbar iverksetting av vedtaket vil være betydelig. På den andre siden vil en umiddelbar iverksetting av vedtaket innebære en tilsvarende kostnadsreduksjon for tilbydere som kjøper tilgang til LLUB fra Telenor.

Telenor har anført at virkningene av gjennomført vedtak vil være svært vanskelige å reversere. Samferdselsdepartementet bemerker at dette har sammenheng med om prisene på sluttbrukermarkedet går ned som følge av en umiddelbar iverksetting av vedtaket. Post- og teletilsynet uttaler følgende om sammenhengen mellom prisen på LLUB og prisene på sluttbrukernivå²:

"Det er ikke noe automatikk i at sluttbrukerprisene vil reduseres som følge av lavere LLUB-priser. Fall i sluttbrukerprisene er blant annet avhengig av at konkurransen fungerer i markedet for bredbåndsaksess og tilhørende sluttbrukermarkeder. PT anser det likevel som overveiende sannsynlig at vedtaket vil føre til lavere sluttbrukerpriser på sikt."

Også etter Samferdselsdepartementets oppfatning vil konkurransesituasjonen på sluttbrukermarkedet være av betydning for om sluttbrukerprisene går ned som følge av lavere grossistpriser. Til tross for at Telenor har en relativt høy markedsandel på sluttbrukermarkedet for bredbånd³, er det mange tilbydere på dette markedet. Videre er markedet inne i en dynamisk fase hvor stadig flere sluttbrukere etterspør bredbånd. Tilbyderne av bredbåndstjenester vil i denne fasen ha et ekstra incentiv til å sikre seg nye kunder, blant annet ved å konkurrere på pris. Etter Samferdselsdepartementets oppfatning er konkurransesituasjon på sluttbrukermarkedet et forhold som taler for at prisene i sluttbrukermarkedet vil gå ned som følge av lavere grossistpriser.

På den annen side vil tilbyderne måtte ta med i beregningen at vedtaket fra Post- og teletilsynet kan bli omgjort eller opphevet. Dette er et argument som taler mot at sluttbrukerprisen går ned før det foreligger et endelig vedtak i klagesaken. Det forhold at et endelig vedtak i saken ventes å bli truffet relativt kort tid etter at prisreguleringen

² Vedtaket side 51 punkt 266

³ I følge markedsanalysen vedlagt Post- og teletilsynets vedtak har Telenor vel 50 % markedsandel på sluttbrukermarkedet dersom man legger antall solgte bredbåndsaksesser til grunn, mens tilsvarende andel dersom omsetning legges til grunn er 44 % (jf. markedsanalysen side 13 og 14).

skal tre i kraft, øker etter Samferdselsdepartementets oppfatning sannsynligheten for at sluttbrukerprisen ikke settes ned som følge av en umiddelbar iverksetting av vedtaket.

Utviklingen på bredbåndsmarkedet de siste årene har vist at prisen sluttbruker betaler har vært uforandret, mens hastigheten på bredbåndslinjene har økt betraktelig og tjenestene (virusbeskyttelse, filmer etc.) har blitt lagt inn i abonnementene. Dette taler etter Samferdselsdepartementets oppfatning for at tilbyderne på kort sikt vil la prisreduksjonen komme sluttbrukerne til gode på andre måter enn ved å redusere sluttbrukerprisen. Et annet sannsynlig alternativ er at tilbydere på kort sikt velger å bedre egen fortjenestemargin og avkastning til eierne.

På denne bakgrunn mener Samferdselsdepartementet at det langt fra er opplagt at sluttbrukerprisene vil falle på kort sikt som følge av en umiddelbar iverksetting av vedtaket. Hensynet til gjenoppretting gjør seg således ikke gjeldende i særlig grad.

I den grad sluttbrukerprisen faktisk går ned som følge av lavere grossistpriser, har Samferdselsdepartementet forståelse for at det vil være vanskelig å sette grossist- og sluttbrukerprisen opp igjen. Departementet finner grunn til å presisere at tilbydernes vurdering av å sette ned sluttbrukerprisen beror på en forretningsmessig vurdering, hvor hver enkelt tilbyder må ta i betraktning risikoen for at vedtaket fra Post- og teletilsynet kan bli omgjort eller opphevet kort tid etter. Departementet legger til grunn at de fleste tilbydere på forretningsmessig grunnlag vil være varsomme med å senke prisene, dersom en økning i grossistprisene etter kort tid vil nødvendiggjøre et prispåslag overfor egne kunder.

Når det gjelder Telenors anførsel om at selskapet må gis mer tid til å tilpasse seg en så dramatisk inntektsreduksjon, viser departementet til at Post- og teletilsynet lenge har varslet at de ville vurdere grunnlaget for å redusere prisene i forhold til dagens nivå. Tilsynets varsel om vedtak i markedet for LLUB ble fattet 1. juli 2005, hvor det ble foreslått en enda større prisreduksjon enn hva som ble utfallet i vedtaket. Telenor har således i lang tid vært kjent med at det var stor grad av sannsynlighet for at Post- og teletilsynet ville fatte vedtak om reduserte priser. Videre vises det til at Post- og teletilsynet har fattet vedtak om prisnedsettelse i to trinn for å gi Telenor tid til å tilpasse seg prisreduksjonen. Fra tilsynet fattet vedtaket 20. februar 2006 og frem til første prisnedsettelse 1. juni 2006 er det over 3 måneder. Telenor begrunner ikke sitt syn på at dette er for kort tid til å forberede prisnedsettelse. Basert på foreliggende informasjon finner Samferdselsdepartementet derfor at dette er tilstrekkelig tid for Telenor til å forberede seg til prisnedsettelsen. Det vises for øvrig til at Telenor i 2002 senket prisene for full tilgang med 33 kroner, fra 168 kroner til 135 kroner. Telenor er således ikke ukjent med gjennomføring av større kostnadskutt i dette markedet.

Samferdselsdepartementet legger videre til grunn at konsekvensene for Telenor og andre tilbydere som kjøper tilgang til LLUB fra Telenor av en utsatt iverksetting har

sammenheng med hvor raskt klagesaken blir avgjort. I denne saken vil et endelig vedtak i klagesaken tentativt bli truffet i underkant av 2 måneder etter at prisreguleringen skulle ha trådt i kraft. Det er således en kort tidshorison i denne saken mellom tidspunktet for når prisreguleringen trår i kraft og tidspunkt for endelig vedtak. Dette vil begrense konsekvensene av en umiddelbar iverksetting av vedtaket for Telenor og for tilbydere som kjøper tilgang til LLUB. I motsetning til Telenor, mener Samferdselsdepartementet at den korte tidshorisonen i denne saken er et moment som taler for at anmodningen om utsatt iverksetting ikke innvilges.

3.2.2 Virkninger for sluttbruker

Endelig vedtak i klagesaken vil foreligge innen relativt kort tid etter at prisreguleringen trer i kraft. Det er departementets oppfatning at dette medfører at virkningene av en umiddelbar iverksetting av vedtaket vil være begrensede for sluttbruker.

Etter Samferdselsdepartementets oppfatning vil virkningene for sluttbruker av en umiddelbar iverksetting bero på om tilbyderne umiddelbart vil la vedtaket komme sluttbruker til gode, enten gjennom en prisreduksjon eller på andre måter ved en forbedring av eksisterende tilbudet. Som det fremgår av vurderingen i punkt 3.2.1 ovenfor, er det Samferdselsdepartementets oppfatning at det er sannsynlig at tilbyderne på kort sikt vil la den lavere grossistprisen komme sluttbrukerne til gode på andre måter enn ved å senke prisene, eventuelt bedre egen fortjenestemargin og avkastning til eierne.

3.2.3 Øvrige virkninger av vedtaket

Samferdselsdepartementet er enig i at det er en sammenheng mellom incentiver til utbygging og oppgradering av nettet og grossistprisen på LLUB. Så lenge utfallet av klagesaken er usikkert, legger departementet til grunn at usikkerheten vil begrense eventuelle insentiver for Telenor til å foreta investeringer i nettet. Tilsvarende antar departementet at også øvrige tilbydere av bredbåndstjenester vil være avventende med å foreta investeringer i tillit til et vedtak som ikke er endelig. Samferdselsdepartementet legger til grunn at investeringsinsentiver på bakgrunn av vedtaket først og fremst vil foreligge når klagesaken er endelig avgjort.

3.3 Foreløpig vurdering av grunnlaget for klagen

3.3.1 Telenors anførsler

Vedrørende Telenors anførsel om at gjeldende regulert pris for LLUB (135 kroner for full tilgang) er "riktig" ut fra en samlet vurdering av formålet med reguleringen, presiserer departementet at dette er et spørsmål som vil være sentralt ved behandling av selve klagen. Ved behandlingen av klagen vil det måtte bli tatt stilling til om prisreguleringen, for den tidsperiode som vedtaket gjelder, er egnet til å fremme ekomlovens formål om å oppnå gode tjenester til en rimelig pris for forbrukerne, gjennom blant annet å fremme bærekraftig konkurranse og effektiv ressursutnyttelse.

Det vil videre måtte bli tatt stilling til om reguleringen er forholdsmessig i forhold til de målsettinger man ønsker å oppnå. Dette er sammensatte problemstillinger, som det av tidsmessige hensyn ved behandlingen av anmodningen om utsatt iverksetting er vanskelig å forutsi departementets endelige vurdering av.

Telenor har anført som en del av klagen at Post- og teletilsynet ikke bare må se hen til virkningene i det aktuelle regulerte markedet. Telenor viser til at tilsynet har plikt til å vurdere effekten av en forpliktelse i tilstøtende markeder. Herunder må regulerende myndigheter analysere hvilke effekter foreslått eller eksisterende regulering av et gitt marked vil kunne få i et annet marked.

Samferdselsdepartementet deler ikke Telenors oppfatning av at Post- og teletilsynet ikke har vurdert reguleringen av markedet for LLUB i forhold til regulering av øvrige markeder. Departementet viser særlig til at tilsynet i vedtaket har sett reguleringen av grossistmarkedene for bredbåndstjenester (marked 11 og marked 12) i sammenheng. Post- og teletilsynet gjennomførte dessuten en egen avgrenset høring (høsten 2005) knyttet til den foreslåtte reguleringen sett i forhold til hensynet til alternativ infrastruktur. Det bemerkes at departementets vurdering av Post- og teletilsynets analyser av effektene av reguleringen vil måtte utstå til selve klagebehandlingen.

Telenor har gjort gjeldende at prisreguleringen gir selskapet reduserte incentiver til å investere i utstyr for å tilby høyere båndbredde til kunder som allerede er innenfor dekningsområde for ADSL eller i utstyr for å utvide dekningsområdet for ADSL. Det er selskapets oppfatning at en stabil LLUB-pris vil føre til at flere områder vil være lønnsomme å bygge ut. Regulering etter vedtaket vil følgelig føre til redusert utbygging og dermed dårligere og mindre fremtidsrettede tjenester. Telenor har i den forbindelse henvist til Soria Moria-erklæringens kapittel om regjeringens politikk:

"For Regjeringen er det et mål at alle husstander og private og offentlige virksomheter skal ha tilgang til et fremtidsrettet høyhastighetsnett til lik pris i hele landet"

Telenor mener at dette målet ikke kan nås uten at det skjer en viss grad av utjevning mellom kunder i tettbygde strøk og kunder i grisorgrønt strøk. For øvrig finner Telenor det påfallende at Post- og teletilsynet i sitt vedtak i marked 16 (terminering i mobilnett) finner det rimelig at en tilbyders kunder skal subsidiere andre tilbydere gjennom termineringsavgift, mens det for marked 11 uten videre slås fast at utjevning er urimelig.

Når det gjelder Telenors forsøk på å dra paralleller til marked 16, viser departementet til vedtak i Telenors klagesak vedrørende marked 16. Departementet finner grunn til kort å bemerke at problemstillingen i marked 11 ikke er den samme som i marked 16. Post- og teletilsynets vedtak i marked 16 knytter seg til ulik regulering av

mobiltilbydernes termineringspriser med bakgrunn i forskjeller i kostnadene ved terminering.

Samferdselsdepartementet vil videre bemerke at Telenors kommentarer knyttet til behovet for en "viss grad av utjevning mellom kunder i tettbygde strøk og kunder i griskrendte strøk" reelt sett synes å ha visse likhetstrekk med en fondsordning, som innebærer at andre tilbydere av bredbåndstjenester og deres sluttbrukere bidrar til å finansiere bredbåndsutbygging i områder hvor dette ikke er lønnsomt etter en bedriftsøkonomisk vurdering. En slik fondsordning antas å kunne være problematisk i forhold til USO-direktivet⁴. Etter USO-direktivet kan slike ordninger kun omfatte de tjenestene som omfattes av definisjonen av universelle tjenester. Tilgang til høyhastighetsnett (DSL) er per i dag ikke omfattet. Når det gjelder finansiering av tjenester som ikke er omfattet av de universelle tjenestene, er det eksplisitt angitt at fondsordninger ikke tillates, jf. USO-direktivet art. 32:

"Member States may decide to make additional services, apart from services within the universal service obligations as defined in Chapter II, publicly available in its own territory but, in such circumstances, no compensation mechanism involving specific undertakings may be imposed."

Dette innebærer etter Samferdselsdepartementets oppfatning at andre tjenester som medlemmene i EØS-samarbeidet ønsker at hele befolkningen skal ha tilgang til, men som ikke er lønnsomme ut fra en ren bedriftsøkonomisk vurdering, må finansieres på andre måter.

Det pågår for tiden et arbeid med å utrede modeller for hvordan staten skal sikre målsettingen i Soria Moria-erklæringen om bredbånd. Til grunn for arbeidet ligger at tiltakene i minst mulig grad må forstyrre konkurransen på markedet for elektronisk kommunikasjon, og at tiltakene ikke skal favorisere én type teknologi fremfor en annen (for eksempel kobberlinjer fremfor radiobaserte aksessløsninger). Favorisering av én teknologi fremfor en annen vil være samfunnsmessig ulønnsomt, og således ikke i samsvar med ekomlovens forutsetning om effektiv bruk av samfunnets ressurser, jf. ekomloven § 1-1.

En ytterligere opprusting av Telenors nett, subsidiert gjennom høye kobberpriser, vil også kunne gi uheldig konkurransemessig utslag. Departementet bemerker i den sammenheng at det er usikkert hvorvidt et overskudd fra visse deler av markedssegmentet for LLUB faktisk vil bli brukt til bredbåndsutbygging i områder hvor dette er ulønnsomt. Ved en slik utjevningsordning vil det videre være vanskelig å sikre at det ikke finner sted en overkompensasjon i forhold til de faktiske kostnadene ved å bygge ut/oppgradere nettet.

⁴ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/22/EF av 7. mars 2002 om universelle tjenester og forbrukerrettigheter relatert til elektronisk kommunikasjonsnettverk og tjenester

3.3.2 Øvrige momenter ved vurdering av grunnlaget for klagen

Samferdselsdepartementet har merket seg at prisene i markedet for LLUB er på et høyt nivå i europeisk målestokk. I Telenors klage og anmodning om utsatt iverksetting av Post- og teletilsynets vedtak i marked 16 (terminering i mobilnett), anførte Telenor at det forhold at prisene var på et allerede lavt nivå i europeisk målestokk var et argument for utsatt iverksetting. Samferdselsdepartementet la vekt på Telenors anførsel ved vurderingen av utsatt iverksetting. Etter departementets oppfatning er det et moment mot å gi utsatt iverksetting at prisen i markedet for LLUB er blant de høyeste av de land de er naturlig å sammenligne seg med i Europa. Samferdselsdepartementet presiserer at departementet ved vurdering av klagen også må vurdere om det er forhold som forsvarer at prisen på LLUB er høyere enn i EU/EØS-området for øvrig.

EFTA's overvåkningsorgan (ESA) kan kommentere Post- og teletilsynets forslag til vedtak, herunder tilsynets forslag til virkemiddelbruk, i forbindelse med at forslagene forelegges ESA for kommentarer etter konsultasjonsprosedyren angitt i ekomloven § 9-3. Ved behandlingen av anmodningen fra Telenor om utsatt iverksetting av Post- og teletilsynets vedtak i marked 16, la Samferdselsdepartementet vekt på det forhold at ESA hadde kommentarer til virkemiddelbruken⁵. Det forhold at ESA ikke har hatt merknader til virkemiddelbruken i marked 11, gjør at det i denne saken ikke foreligger en slik grunn i favør av å gi vedtaket utsatt iverksetting.

3.4 Oppsummering/konklusjon

Sakens sammensatte og komplekse karakter medfører at departementet på nåværende tidspunkt ikke har grunnlag for å anta at det er rimelig klart at klagen ikke vil føre frem. Klagesaken er fortsatt under forberedelse i Post- og teletilsynet og vil deretter bli mottatt i departementet for videre behandling og avgjørelse. Departementet finner igjen grunn til å presisere at tilbydernes vurdering av å sette ned sluttbrukerprisen beror på en forretningsmessig vurdering, hvor hver enkelt tilbyder må ta i betraktning risikoen for at vedtaket fra Post- og teletilsynet kan bli omgjort eller opphevet kort tid etter.

Ved vurderingen av anmodningen om utsatt iverksetting, finner departementet likevel grunn til å vektlegge at prisen på LLUB er meget høy i europeisk målestokk.

Det er utvilsomt at vedtaket vil føre til tapte inntekter for Telenor. En umiddelbar iverksetting av vedtaket vil på den annen side føre til sparte kostnader for øvrige tilbydere som kjøper tilgang til LLUB fra Telenor. Det er ikke overveiende sannsynlig at en umiddelbar iverksetting av vedtaket nødvendigvis vil få betydning for sluttbrukerprisene. Et endelig vedtak vil også foreligge kort tid etter at

⁵ Jf. Samferdselsdepartementet beslutning 27. oktober 2005 side 6.

prisreguleringen trer i kraft. Etter Samferdselsdepartementets oppfatning vil de samlede konsekvensene av en umiddelbar iverksetting vil være begrensede.

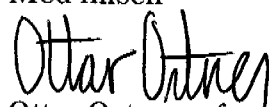
Etter en samlet vurdering er det etter Samferdselsdepartementets oppfatning ikke grunnlag i denne saken for å fravike forvaltningslovens hovedregel om at forvaltningsvedtak skal iverksettes umiddelbart.

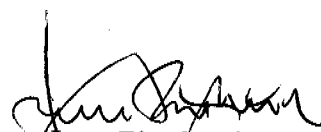
4. BESLUTNING

Samferdselsdepartementet beslutter etter en samlet avveining at Telenors anmodning om utsatt iverksetting for så vidt gjelder den konkrete regulering av Telenors priser i markedet for LLUB ikke tas til følge, jf. fvl. § 42.

Post- og teletilsynets vedtak 20. februar 2006 iverksettes følgelig i samsvar med vedtaket.

Med hilsen

Ottar Ostnes e.f.

Jørn Ringlund

Kopi til:

BaneTele AS
Post- og teletilsynet
TDC Norge AS
Tele2 Norge AS
United Pan-Europe Communications Norge AS
Ventelo Norge AS